

SZAKIRODALOM.

Székely János. *Hódmező-Vásárhely th. város közkönyvtárának ctmjegyzéke.* Hódmező-Vásárhely, 1911. Róth Antal kny. 8-r. 344 l. Ára 40 fillér.

Jelen közkönyvtár egyike legújabb és legvirágzóbb ilyenmü intézményeinknek, mely mindössze tizenöt éves multra tekinthet vissza. Alapítása az 1887. évre esik, amikor is a törvényhatósági közgyűlés, KMETRYKÓ József városi főjegyző javaslatára, évi 100 frtot vett föl költségvetésébe egy létesítendő közkönyvtár céljaira, egyben utasította a városi tanácsot, hogy a könyvtár kezelési és használati szabályzatát kidolgozza. Erre azonban jó magyar szokás szerint sokáig nem került a sor. Egyelőre beérték azzal, hogy a levéltárból kiválasztott könyvtári anyagot előbb PREHOFFER Lajos aljegyző, majd SOÓS Gyula első aljegyző, végül MOLNÁR Mihály levéltáros gondozására bízták, de a megnyitásra az anyag s a rendelkezésre álló pénzüsszeg elégtelensége folytán még csak gondolni sem lehetett. Végre 1905-ben annyira felszaporodott az évről-évre tökécsített könyvtári javadalom, hogy hozzáláthattak a könyvek beszerzéséhez. A beszerzendő könyvek jegyzékét dr. SZALAY József rendőrfőkapitány, lelkes könyvkedvelő, állította össze, aki a könyvtár megalapozásának munkálataiban 1908-ig, amikor is Hódmező-Vásárhelyről eltávozott, élénk részt vett. A könyvtárt 1907-ben nyitották meg a közönségnek, az ez évben jóváhagyott szabályzat értelmében s egyúttal a kezelő díjazására is megszavaztak évi 200 K-t. Nagyobb arányú, évről-évre rohamosan emelkedő forgalmat azonban csak azóta képes kifejtetni, hogy a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa felügyelete alá került, mely az 1908—1910. években összesen 6500 K gyarapítási segílyt juttatott a derék intézetnek.

A könyvtárt, mely hetenkint háromszor áll nyitva a délutáni órákban, minden 18 éven felüli egyén használhatja. A könyvtári személyzet előtt nem ismert egyének azonban házi használat esetén a mű becsárának megfelelő pénzbiztosítékot tartoznak letenni. A kikölcsönzés ideje

egy hó; a késedelmeskedők írásbeli intést kapnak. A könyvek megrogálása vagy elvesztése esetén az olvasó tartozik a kárt megtéríteni. Mint látjuk, az intézkedések elég szabadelvűek; csupán a biztosítékrendszer lehet káros hatással a használat igazán széleskörű kifejlődésére. A közönség rendre szoktatása szempontjából sajnosan nélkülözzük a szabályzatból a késedelmeskedő kikölcsonzók megbírságolását. Ez az intézkedés a hasonló rendeltetésű angol és amerikai könyvtárak többségében fennáll s nem igen látjuk be, hogy miért kell erről a hatékony és jövedelmező eszközről lemondania a jóval fegyelmezetlenebb közönséggel s hasonlíthatatlanul szerényebb javadalommal dolgozó magyar intézménynek.

A könyvtár szakrendszere hét csoportba osztja az anyagot. A nyomtatott jegyzékből azonban a III. (Jog- és államtudomány, politika, társadalomtudomány, közgazdaság, statisztika), VI. (vegyes) és VII. (hírlapok, folyóiratok) szakosztály technikai okokból kimaradt.

A világos elrendezésű, tetszetősen kiállított katalogus az egyes osztályokon belül a szerzők betürendjében adja a könyvcimeket jelzetük kíséretében. Használhatóságát fokozza, hogy a személyekre vagy földrajzi helyekre vonatkozó műveket a személyek és helyek neve alatt is besorozták a betürendbe. Ezenkívül egyes fontosabb kérdésekről összefoglaló utalások is készültek a megfelelő rendszó alatt. Kár, hogy ez az utóbbi eljárás nincs következetesebben keresztül vive s így az olvasó számos speciális kérdésről, amely esetleg érdeklí s amelyről van könyv a gyűjteményben, nem kap útbaigazítást. Az efféle munkálatnál szinte elkerülhetetlen sajtóhibák javarészt kiigazította a kötet végén a katalogus fáradhatatlan szerkesztője, aki valóban derék munkát végzett.

GULYÁS PÁL.

Hayn Hugo és Gotendorf N. Alfred. *Bibliotheca Germanorum erotica et curiosa. Zugleich dritte Auflage von Hugo Hayns «Bibliotheca Germanorum erotica». Band I.* München, 1912. Georg Müller. 8-r. VI, 716 l. Ára 15 M.

HAYN *Bibliotheca eroticájának* ez a harmadik kiadása erősen megnövekedett, ami főleg annak tulajdonítható, hogy szerzők nemcsak a legtágabb értelemben vett erotikumokat, hanem a furcsaságokat is felölelték diszes kiállítású munkájukban. Az anyag részben a nagy németországi közkönyvtárak gondos átkutatása, részben a fontosabb biblio-